

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 08-50820581**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-06-12

Remiss av stadsrevisionens årsrapport 2024 för Enskede-Årsta-Vantör

Svar på remiss från revisionskontoret, dnr RVK 2025/47

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat stadsdelsnämndens verksamhet under 2024. Nämnden bedöms i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Utifrån revisionens granskning av vissa verksamheter rekommenderas nämnden vidta åtgärder som gäller insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet, genomförandeplaner inom hemtjänsten, uppföljning av avtal, hantering av resekostnader, individuppföljning inom daglig verksamhet och individuppföljning av placerade barn.

Stadsdelsförvaltningen redovisar förslag på åtgärder för att möta de rekommendationer som revisionen lämnar. Vidare föreslår förvaltningen att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Revisionen ska varje år pröva om nämndens verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig. Stadsrevisionen har granskat stadsdelsnämndens verksamhet under 2024 och sammanställt resultatet i en årsrapport. Revisionskontoret har överlämnat årsrapporten för 2024 till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd för yttrande senast den 27 juni 2025. Av yttrandet bör det framgå vilka åtgärder nämnden planerar att vidta utifrån revisionens rekommendationer. Årsrapporten bifogas.

Ärendet

I rapporten redogör revisionen för resultat och bedömningar utifrån granskning av

- verksamhet och ekonomi
- internkontroll
- räkenskaper
- uppföljning av tidigare års granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Stadsdelsnämnden bedöms i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisionen konstaterar att kommunfullmäktiges mål om budgetföljsamhet har uppnåtts.

Granskningen visar att det finns grund för den målbedömning som nämnden redovisar och att det i flera fall där målen uppnås delvis har skett en positiv utveckling jämfört med föregående år.

Vad gäller målet ”Stockholm ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst”, anser revisionen att det inte tydligt framgår varför nämnden anser målet som uppfyllt, då endast två indikatorer uppnås helt, sex uppnås delvis och en inte alls.

Under året har revisionen även granskat socialtjänstens insatser för barn och unga i risk för kriminalitet och arbetet mot våld i nära relation. De visar bland annat att användning av strukturerade bedömningsinstrument behöver öka för att bättre identifiera vad som kan förebygga utveckling av ett kriminellt beteende.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.

Årets granskning av avtalsuppföljning visar att kontrollen av i vilken utsträckning avtalsuppföljning sker bör stärkas. Stadsdelsförvaltningen behöver också säkerställa att dokumentation av avtalsuppföljning sker och upprätta planer för uppföljning av nämndens avtal.

Revisionen anser vidare att rapporteringen vid prognostiserade avvikelser från verksamhetsmål och indikatorer kan utvecklas genom att åtgärder anges, samt att uppföljning sker av vidtagna åtgärder.

En granskning av genomförandeplaner inom hemtjänsten visar att styrning och uppföljning behöver stärkas. Granskningen av socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet visade att genomförandeplaner för barnens insatser saknades i vissa fall.

Räkenskaper

Räkenskaperna bedöms vara upprättade i enlighet med stadens regler för ekonomisk förvaltning.

Årets granskningar

Revisionen har granskat följande verksamheter:

- Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet
- Stadens arbete mot våld i nära relationer
- Ekonomistyrning
- Genomförandeplaner inom hemtjänsten
- Uppföljning av avtal
- Behörighet och attest i ekonomisystemet
- Löneprocessen
- Utbetalning och kontroller av försörjningsstöd
- Inköpsprocessen – lokalhyror verksamhetslokaler
- Hantering och redovisning av resekostnader

Revisionens rekommendationer till nämnden

Nämnden bedöms delvis ha vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Utifrån resultatet av årets granskningar och tidigare års granskningar lämnar revisionen följande kommentarer och rekommendationer till nämnden.

Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet

Stadsrevisionen har granskat om socialtjänsten säkerställer insatser i enlighet med lag och kommunfullmäktiges intentioner för att förebygga och förhindra normbrytande beteende samt kriminell utveckling.

Den samlade bedömningen är att stadens brottsförebyggande arbete är i linje med lagstiftning samt att socialtjänstens arbete för att stödja barn och unga i riskzon för kriminalitet har organiserats i enlighet med kommunfullmäktiges styrning. Användandet av strukturerade bedömningsinstrument i utredningsarbetet behöver öka för att mer precist kunna identifiera kritiska risk- och skyddsfaktorer och vad som kan förebygga utveckling av allvarligt kriminellt beteende. Vidare saknas genomförandeplaner för öppenvårdsinsatser i vissa fall och behöver upprättas i större utsträckning. Till sist menar revisionskontoret att de granskade stadsdelsnämnderna behöver utveckla arbetet med individbaserade systematiska uppföljningar, för att möjliggöra utvärdering av om specifika insatser och behandlingsmetoder ger önskat resultat.

Genomförandeplaner inom hemtjänsten

Revisionskontoret har granskat om nämndens styrning och uppföljning av genomförandeplaner inom hemtjänsten sker i

enlighet med socialtjänstlagen samt stadens riktlinjer och anvisningar.

Den samlade bedömningen är att nämnden bör stärka styrningen och uppföljningen av processen för att hantera genomförandeplaner. Genomförandeplanerna anses i dagsläget inte i tillräcklig utsträckning fungera som stöd för att säkerställa att brukarnas behov tillgodoses. Systematiska arbetssätt som säkerställer att genomförandeplaner är upprättade, inkommer i tid och att dessa följs upp behöver förbättras.

Uppföljning av avtal

Revisionen har granskat nämndens avtalsuppföljning.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att nämnden behöver utveckla sin interna kontroll av nämndens avtal för att nämnden ska kunna känna sig trygg med att upphandlade leverantörer utför sina uppdrag till de priser och till den kvalitet som avtalats. Vidare behövs detta för att öka möjligheten att nyttja sanktionsmöjligheter när avtal inte efterlevs, samt för att säkerställa att det inte föreligger jävssituationer i samband med upphandling och avtalsuppföljning. Kontroller av genomförd uppföljning av avtal bör också utvecklas. I dagsläget finns inga uppföljningsplaner framtagna för stadsdelsförvaltningens avtal, men stadsdelsförvaltningen uppger att den planerar att ta fram planer för alla avtal som tecknas från 2025 och framåt. Stadsdelsförvaltningen uppges inte ha nedtecknade rutiner för hur jävsfrågan ska hanteras inom upphandlingsområdet.

Hantering och redovisning av resekostnader

En granskning har genomförts av hanteringen och redovisningen av resekostnader. Granskningen visar att stadsdelsförvaltningen hanterar resor enligt stadsdelsförvaltningens egen riktlinje för resor i tjänsten. Stadsdelsförvaltningen har under 2024 inte genomfört några efterhandskontroller av resekostnader men uppger att det ska införas 2025. Stickprovskontroller visar att det fanns avvikelser från stadens anvisningar, i huvudsak gällande bifogande av syfte.

Individuppföljning inom daglig verksamhet (från Årsrapport 2023)

Vissa rekommendationer anges ha åtgärdats medan andra kvarstår. Egenkontrollen visar att genomförandeplan har inkommit i rätt tid i hälften av fallen. Stadsdelsförvaltningen har utarbetat en åtgärdsplan som tagits upp på APT, veckomöten och under kvalitetsdialog. Egenkontroller har genomförts under året och resultatet visar att i 6 av 28 ärenden har uppföljning av daglig verksamhet inte skett årligen. Stadsdelsförvaltningen uppges inte ha genomfört någon kontroll av i vilken utsträckning beställningar och genomförandeplaner används vid individuppföljningar.

**Individuppföljning av placerade barn efter pandemin (från
Årsrapport 2022)**

Nämnden har tidigare rekommenderats att säkerställa att genomförandeplaner upprättas och används i uppföljning av samtliga ärenden. Rekommendationen anges ha åtgärdats delvis. En avstämning med alla medarbetare i september 2024 visade att genomförandeplaner fanns upprättade. Eftersom stadsdelsförvaltningen uppgett att egenkontroller kommer införas 2025, bedömer revisionen att det ännu inte finns ett systematiskt arbete med kontroller på plats.

Granskningar som inte föranlett några rekommendationer
Nedan granskningar av revisionen under 2024 har inte medfört några rekommendationer till nämnden:

- Stadens arbete mot våld i nära relationer
- Ekonomistyrning
- Behörighet och attest i ekonomisystemet
- Löneprocessen
- Utbetalning och kontroller av försörjningsstöd
- Inköpsprocessen – lokalhyror verksamhetslokaler

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Avdelning HR, stab och stadsmiljö i samverkan med berörda avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har tagit del av stadsrevisionens synpunkter i årsrapporten och redovisar nedan åtgärder för att möta de rekommendationer som stadsrevisionen lämnar.

Socialtjänstens insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- ***Säkerställa att strukturerade bedömningsinstrument används i handläggningen av barn och unga i riskzon för kriminalitet, när så är lämpligt, i enlighet med Socialstyrelsens kunskapsstöd och kommunfullmäktiges budget.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Berörd områdeschef har en plan för arbetet med bedömningsinstrument genom en metodstödsgrupp som ska stötta kollegor att skatta och analysera ärenden där bedömningsinstrumenten SAVRY och EARL kan vara tillämpliga och att cheferna kartlägger användningen i en särskild fil. I filen finns flera parametrar, varav en är om bedömningsinstrument har använts. På detta sätt kan användningen följas över tid och utvecklingen kartläggas. Arbetet följs upp av områdeschefen.

- ***Säkerställa att genomförandeplaner upprättas för alla insatser i enlighet med stadens riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Stadsdelsförvaltningen säkerställer att det finns genomförandeplaner för placerade barn genom egenkontroller, vilket följs upp vid avstämningar med närmaste enhetschef. Inom öppenvården ansvarar utsedd socialsekreterare för att genomförandeplaner färdigställs. Om stadsdelsförvaltningen upptäcker att det finns genomförandeplaner som inte är klara, tar enhetschef upp detta vid ärendegenomgångar samt kontrollerar därefter att socialsekreterarna upprättar och kommunicerar genomförandeplanerna med berörda parter.

- ***Säkerställa att individbaserad systematisk uppföljning genomförs i syfte att utvärdera resultatet av erbjudna insatser riktade till barn och unga i riskzon för kriminalitet.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Stadsdelsförvaltningen har individbaserad systematisk uppföljning för barn och unga i riskzon i Multisystemisk Terapi (MST) och i projektet Eftervård. Planering pågår för individbaserad systematisk uppföljning i andra ärenden. Chefer och utredare deltar i en utbildning i individbaserad systematisk uppföljning. Vidare har stadsdelsförvaltningen nyligen inrättat en tjänst som metodutvecklare inom området placering samt öppenvård, vars uppdrag kommer vara att utveckla nya arbetssätt och vara ett stöd för individbaserad systematisk uppföljning.

Genomförandeplaner inom hemtjänsten

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- ***Säkerställa att samtliga brukare har genomförandeplaner och att de inkommer inom utsatt tid enligt stadens riktlinjer och anvisningar.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Stadsdelsförvaltningen säkerställer att omsorgstagarna har genomförandeplaner genom att se över och säkerställa rutiner för uppstart av nya ärenden. Stadsdelsförvaltningen ser också över och säkerställer att egenkontroller följs upp regelbundet och att stickprovskontroller genomförs regelbundet. Stadsdelsförvaltningen testar startteam inom vissa enheter och kommer utvärdera resultatet av dem.

- ***Säkerställa att beställning och genomförandeplan överensstämmer avseende insatser och brukarens behov.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Fast omsorgskontakt tillsammans med dokumentationsstödjare och ansvarig arbetsledare säkerställer att innehåll överensstämmer kopplat till stickprovskontroller och fastställda egenkontroller. Rutiner ses över om de behöver uppdateras och detsamma med egenkontroller.

- ***Säkerställa att uppföljningar av biståndsbeslut genomförs minst årligen för samtliga brukare samt dokumenteras.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Workshop är planerad mellan beställare och hemtjänstchefer och andra medarbetare för att stärka arbetet med genomförandeplaner. Startteam testas inom vissa hemtjänstgrupper i egen regi i syfte att se om en fast personal som deltar i det inledande arbetet med omsorgstagaren kan ge en ökad kvalitet i bland annat arbetet med genomförandeplaner.

- ***Dokumentera hur brukarnas hemtjänstinsatser har fungerat efter genomförd uppföljning av biståndsbeslut.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Vid uppföljning dokumenteras brukarens upplevelse av de beslutade insatserna. Om brukaren har förändrade behov, säkerställer biståndshandläggaren att de nödvändiga insatserna tillgodoses genom eventuellt ytterligare bistånd efter en ny ansökan. Alternativt kan biståndet justeras eller minskas om den enskilde samtycker till det. Om brukaren har synpunkter på utförandet som behöver vidarebefordras till aktuell utförare, ser biståndshandläggaren till att dessa förs vidare. Vid kvalitetsuppföljning på individnivå dokumenteras resultatet både i den enskildes journal och i EsMaker, där informationen sammanställs och i nästa steg presenteras i en rapport som skickas till utföraren. Detta underlag används för att stödja kvalitetsarbetet.

Uppföljning av avtal

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- ***Upprätta planer för uppföljning för alla nämndens avtal.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: En mall för hur dessa planer ska se ut har tagits fram under våren. Hittills har ett förslag till plan för uppföljning tagits fram för lokalvården. Resterande planer ska tas fram före sommaren.

- ***Säkerställa att avtalsuppföljning, inklusive bedömning av i vilken grad respektive leverantör uppfyller kraven som ställs i avtalet, genomförs för alla nämndens avtal.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: En bedömning av om leverantören uppfyller kraven ska läggas till i sammanfattningen av avtalsuppföljningen i verksamhetsberättelsen.

Stadsdelsförvaltningen överväger även att en sammanfattning av all

avtalsuppföljning ska läggas in i bilaga till verksamhetsberättelsen för att kunna skriva en utförligare text och bedömning, såsom tidigare gjorts för avtalsuppföljning inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

- ***Säkerställa att avtalsuppföljning dokumenteras enligt gällande hanteringsanvisningar.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Alla handlingar kring uppföljning ska diarieföras. Stadsdelsförvaltningen har informerat de som genomför uppföljningar om detta. En uppföljande kontroll planeras genomföras under hösten.

- ***Säkerställa att det inte föreligger jävssituationer i samband med inköp och upphandling i enlighet med tillämpningsanvisningarna.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Ett stycke om jäv har lagts in i riktlinjer för direktupphandling, rutinbeskrivningarna för direktupphandlingar och i processbeskrivningen för upphandling.

Hantering och redovisning av resekostnader

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- ***Säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser resor.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Stadsdelsförvaltningen ser över lokala riktlinjer för resor i tjänsten och kommer uppdatera intranätet med information om hantering och krav på underlag. Rutinen kommer därmed tas bort.

- ***Säkerställa att efterhandskontroller görs i enlighet med stadens riktlinjer.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Ekonomienheten har infört förhandskontroller och ligger numera som godkännare på resekonton för att kontrollera att korrekt underlag finns bifogat. Efterhandskontroller i form av stickprov kommer införas under 2025.

Individuppföljning inom daglig verksamhet

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- ***Säkerställa att genomförandeplaner inkommer inom utsatt tid enligt stadens riktlinje.***
- ***Säkerställa att individuppföljningar genomförs minst årligen samt dokumenteras enligt stadens riktlinje.***
- ***Använda beställningar och genomförandeplaner som ett instrument vid individuppföljningar enligt stadens riktlinje.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: Egenkontroll för samtliga tre delar återfinns i åtgärdsplan/handlingsplan för 2025 där aktiviteter är inlagda som egenkontroll i årshjulet samt verksamhetsplan, och planerad till maj/juni 2025. För att säkerställa detta tas det upp på APT, kvalitetsdialog på enheten inom beställarsidan funktionsnedsättning, samt vid veckomöten för alla medarbetare på aktuell enhet. Egenkontroll sker genom att granska att uppföljningar/beställningar och genomförandeplaner för daglig verksamhet sker på korrekt sätt. Två ärenden per krets granskas. Det som kontrolleras är om genomförandeplan har inkommit i rätt tid, om uppföljning av genomförandeplan och beställning är dokumenterad samt om genomförandeplan stämmer gentemot beställning. Vidare kontrolleras om uppföljningen gjorts inom ett år från att beslutet verkställdes. Resultatet sammanställs och redovisas i tertialrapport 2.

Individuppföljning av placerade barn efter pandemin

Revisionskontoret rekommenderar nämnden att:

- ***Säkerställa att genomförandeplaner upprättas och används i uppföljning av samtliga ärenden.***

Stadsdelsförvaltningens kommentar: I april genomfördes en heldag för alla på familjevården för att börja arbeta med egenkontroller av att genomförandeplaner finns upprättade och används. Att egenkontroller genomförs kommer att följas upp av närmaste enhetschef.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Carina Idenfors
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Enskede-Årsta-Vantörs årsrapport 2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-05-26
Carina Idenfors, Avdelningschef	2025-05-26